IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 152)**

z dnia 25 maja 2023 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 152)

25 maja 2023 r.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Marchewki (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**– poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021-2027 (druki nr 3143 i 3249).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Ciecióra** podsekretarz stanu w Ministerstwie **Rolnictwa i Rozwoju Wsi** wraz ze współpracownikami, **Marzanna Lipińska** pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Andrzej Tomaszewski** pełnomocnik **Stowarzyszenia Polskich Rybaków Przybrzeżnych, Marek Olędzki** pełnomocnik **Zrzeszenia Rybaków Zalew Wiślany, Szymon Ponitka rzecznik prasowy Korony Młodych.**

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Grażyna Kućmierowska, Jolanta Ostrowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Konrad Nietrzebka, Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Zaczynamy. Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Chciałbym serdecznie przywitać państwa parlamentarzystów, pana ministra Krzysztofa Ciecióre oraz pozostałych zaproszonych gości.

Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym posiedzenia znajduje się punkt dotyczący rozpatrzenia poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021-2027 z druków nr 3143 i 3249. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjmuje zaproponowany porządek obrad. Sprzeciwu nie słyszę.

W czasie drugiego czytania została zgłoszona jedna poprawka. Została ona zgłoszona pana posła Urbaniaka. Bardzo proszę pana posła o przedstawienie i uzasadnienie swojej propozycji.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Zgłosiłem poprawkę wczoraj w toku drugiego czytania, ponieważ uważamy, że należy uwzględnić także rybaków małoskalowych, należy uwzględnić ich interes, żeby w przyszłości wrócili, mieli potencjał do tego, żeby mogli wrócić z powrotem na rynek, żeby mogli wrócić z powrotem na morze. Głównie tym kieruje się moja poprawka. Jeżeli można prosić, chciałbym też, żeby uzasadnił to mecenas Andrzej Tomaszewski, który reprezentuje Stowarzyszenie Polskich Rybaków Przybrzeżnych. Jest z nim także pan Marek Olędzki ze Zrzeszenia Rybaków Zalew Wiślany. Może trzy minuty.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dobrze. Ponieważ mamy jedną poprawkę, oddam głos panu mecenasowi, prosząc jednocześnie o zwięzłe przedstawienie szczegółów dotyczących uzasadnienia. Bardzo proszę.

**Pełnomocnik Stowarzyszenia Polskich Rybaków Przybrzeżnych Andrzej Tomaszewski:**

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie posłanki, panowie posłowie, wczoraj otrzymaliśmy informację, że poprawka została zgłoszona i dzisiaj będzie posiedzenie Komisji. Rybaków, którzy chcieli przyjechać i w poniedziałek, i w dniu wczorajszym, nie ma z nami, ponieważ nie mogą tutaj ciągle przyjeżdżać. Nie potrafimy sobie wyobrazić ustawy bez mechanizmu interwencyjnego. Jeżeli nie wprowadzimy go do ustawy... Nie wiem, dlaczego jest taki opór ze strony ministerstwa, że mechanizmu interwencyjnego nie ma. Nie mamy informacji, gdzie mechanizm ten mógłby być. Przecież na szkoleniach w 2020 i 2021 r. ministerstwo mówiło, że mechanizm interwencyjny będzie w ustawie. Brak mechanizmów spowoduje, że w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek zdarzenia, którego teraz nie możemy przewidzieć, nie będziemy mogli pomóc tej gałęzi gospodarki.

Po drugie, proszę państwa, mam tutaj przed sobą decyzję, że rybak przybrzeżny w roku 2023 ma 90 kg dorsza i 11 t śledzia. Tyle może złowić. Jeżeli chodzi o uzasadnienie drugiej części poprawki pana posła dotyczącej 95% dofinansowania, proszę państwa, jeżeli ci ludzie nie łowią i mogą złowić tylko 90 kg dorsza, to nie będzie ich stać na to, żeby wejść do systemu i aplikować o jakiekolwiek środki, które są dostępne lub będą dla nich dostępne. Jeżeli jedyne uzasadnienie ustawy jest takie, że zwiększamy środki na to, żeby rybacy po prostu złomowali się, odchodzili od zawodu, to powiem, że wczoraj odebrałem ponad 40 telefonów. Rybacy zadawali mi pytanie, czy słyszałem, że minister rolnictwa planuje, żeby postojowe zmniejszyć z kwoty 1400 zł do 300 zł. A więc jeżeli mamy zakazy połowów ryb i mielibyśmy postojowe w kwocie 300 zł, to tej gałęzi przemysłu, rybaków małoskalowych nie będzie. Bardzo dziękuję.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dziękuję, panie mecenasie. Pan minister Cieciόra poprosił o głos. Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Cieciόra:**

O głos? Chciałbym przedstawić nasze stanowisko.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Tak, tak, oczywiście stanowisko.

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciόra:**

Szanowni państwo, oczywiście cenię i szanuję poprawki pana posła Urbaniaka. Jestem przekonany, że wynikają one z dobrej wiary, że rzeczywiście są podyktowane interesem rybaków.

Nie mam co do tego wątpliwości, natomiast wnosimy o odrzucenie poprawki właściwie z dwóch zasadniczych powodów. Pierwszy jest powód formalny. Zmiana znajduje się w miejscu, w którym nie powinna się znajdować. Rozdział, w którym została zaproponowana poprawka, dotyczy zmiany innych ustaw bądź przepisów, które funkcjonują w otoczeniu ustawy. W poprawce nie proponuje się, nie dokonuje żadnej zmiany innej ustawy. A więc z powodów formalnoprawnych nie jesteśmy w stanie, nie możemy zaakceptować poprawki, nie możemy jej poprzeć, zaopiniować pozytywnie.

Jeżeli natomiast chodzi o istotę poprawki, jeżeli chodzi o jej merytorykę i intencje, poza tym, że oczywiście wierzę w dobre intencje posła wnioskodawcy, niestety, treść poprawki jest niekorzystna dla rybaków z dwóch podstawowych powodów. Po pierwsze, w poprawce zaproponowane jest refinansowanie. Refinansowanie to przede wszystkim pojęcie, które nie występuje w innych miejscach ustawy, w rozporządzeniach. Nie dysponujemy pojęciem refinansowania, czyli zwrotu kosztów jakichś działań, wydatków, itd. Nie stosujemy takiej praktyki. W ramach naszych rozporządzeń stosujemy praktyki dużo lepsze, dużo bardziej atrakcyjne dla rybaków, czyli zaliczki. Pan proponuje, żebyśmy po wydatkowaniu, po zakupie, nie wiem, nowego silnika, po inwestycji, po budowie, po poniesieniu przez rybaka kosztów szkolenia, po wykonaniu danej czynności zwrócili

mu pieniądze, a my proponujemy: „ok., dajemy ci 20, 30, 50% zaliczki na to, żebyś sobie mógł to zrobić”. A więc pana propozycja co do zasady jest niekorzystna dla rybaków. To po pierwsze.

Po drugie, proponuje pan, żeby objąć to do wysokości 95%, co również jest rażąco niekorzystne dla rybaków przybrzeżnych, ponieważ my w naszych przepisach przewidujemy zwroty do 100%. Nie wiem, dlaczego tutaj obniża pan możliwość zwrotu kosztów dla rybaków. Nie rozumiem tego. Podejrzewam, że po prostu wynika to z braku znajomości przepisów, ponieważ rozwiązania te wynikają z rozporządzeń, które chociażby wczoraj analizowaliśmy na spotkaniu z rybakami. Było bardzo dużo poprawek. Wiele z nich zostało przyjętych. Można powiedzieć, że większość z poprawek, które były przyjęte i zaakceptowane przez środowisko rybackie, w ramach prowadzonych konsultacji została uwzględniona, natomiast jako ministerstwo nie będziemy szli w kierunku obniżenia jakości rozwiązań, które obecnie zaproponowaliśmy dla rybaków. A zatem chcemy zaliczkować, a nie zwracać. Chcemy także wypłacać im do 100%, nie do 95%.

Trzecia kwestia, która została tutaj poruszona przez pana, który zabierał głos, przez pana mecenasa, niestety, również wynika z nieznajomości przepisów i potencjalnie wprowadzanie rybaków w błąd. Dlatego chciałbym wykorzystać pańską obecność. Jeżeli dzwoniło do pana 40 rybaków, to proszę o przekazanie im informacji zwrotnej, przekazanie im właściwej informacji, że nie ma potwierdzenia kwot, o których pan tutaj wspomniał. Kwoty dopiero są wypracowywane. Nie ma żadnego projektu dotyczącego kwot, jakie mają być. Te, które pan sugeruje, są rażąco niskie. W ogóle nie rozumiem, z czego one wynikają i po co takie informacje są przekazywane dalej w przestrzeń. To po pierwsze.

Po drugie, jeżeli chodzi o kwestię mechanizmów interwencyjnych, to mechanizm interwencyjny obowiązuje, jest wpisany w ustawie, jest w programie, jest w art. 26. Mało tego, jest w priorytecie 2. Mechanizm jest zapisany programie. Z priorytetu 2. możemy wykorzystywać mechanizm wojenny do tego, żeby właśnie w tych sytuacjach, o których pan wspominał, wypłacać pieniądze chociażby rybakom przybrzeżnym, ale nie tylko, dlatego że także hodowcom. Możemy je wypłacać również przetwórcom, możemy wykorzystywać owe mechanizmy. Bardzo proszę. Jeżeli wczoraj rozmawiał pan z 40 rybakami i przekazywał pan niesprawdzone informacje, które dzisiaj chciałbym sprostować, proszę o informację zwrotną, żeby ich uspokoić, żeby im przekazać, że jest dokładnie odwrotnie niż to, co tutaj przed chwilą padło.

Mechanizm interwencyjny został wprowadzony na wniosek w trakcie trwania konsultacji, co ciekawe, właśnie przez rybaków, których pan obsługuje, których jest pan przedstawicielem. Pan Artur Jończyk w ramach konsultacji wprowadził taką propozycję. Propozycja ta została przyjęta, wprowadzona. Mamy na to dokumenty. Konsultacje ze środowiskiem rybaków w tym kontekście i w wielu innych zakończyły się ich absolutnym sukcesem, ponieważ mechanizm interwencyjny, jeszcze raz to powtórzę, jest w obowiązujących przepisach, jest w naszych propozycjach. Był wykorzystywany w kończącym się programie, który teraz jest obsługiwany. Rozpoczynamy nabór wniosków na wypłatę kolejnych 67 mln zł dla rybaków właśnie w ramach tegoż mechanizmu. W nowym programie, który obecnie wprowadzamy poprzez tę ustawę, a w zasadzie poprzez rozporządzenia, które niedługo będą wydawane, również występuje mechanizm interwencyjny. Będzie on wykorzystywany właśnie do niespodziewanych zdarzeń, do sytuacji, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć, a które będą wymagały natychmiastowych interwencji i działań ze strony instytucji zarządzającej. Jesteśmy na to gotowi, mamy to przećwiczone, wiemy, jak się to robi. Rybacy mogą być spokojni co do owych działań.

A więc reasumując, po pierwsze, poprawka ze względów formalnych nie może uzyskać naszej akceptacji. Po drugie, niestety, ze względów merytorycznych jest ona niekorzystna dla rybaków, ponieważ wprowadza dwa rozwiązania, które pogarszają warunki ich uczestnictwa w programie. Obniżają o 5% możliwość pozyskiwania pieniędzy, wypłaty pieniędzy z programu, ponieważ mamy zarezerwowane dla nich do 100%, a tutaj jest zapisane wprost do 95%. Jednocześnie wprowadza się termin refinansowania, którego my nie stosujemy. My chcemy, żeby było tak jak dotychczas, czyli żeby było finansowanie, żeby było zaliczkowanie, żebyśmy dawali pieniądze przed wykonaniem zadania, żeby pieniądze były na stole, żeby rybak nie musiał pożyczać od banku, od rodziny, żeby

mógł dostać zaliczkę i w sposób godny zrealizować zadanie, o które występuje. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Czy mógłbym prosić o wyjaśnienie przez pana mecenasa kilku wątpliwości, jakie się tu pojawiły?

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dobrze, ale o głos poprosił jeszcze pan poseł Materna. Potem ewentualnie przekażę głos panu posłowi wnioskodawcy i panu mecenasowi z prośbą o odniesienie się do tego, co powiedział pan minister. Proszę bardzo, panie pośle.

**Poseł Jerzy Materna (PiS):**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, po tym, co przedstawił pan minister uzasadniając stanowisko wobec poprawki, mam propozycję. Zwracam się do posła, który zgłosił ją w trakcie drugiego czytania, żeby wycofał poprawkę, jeżeli są uzasadnione powody do tego, żeby... Chyba w każdym momencie można wycofać poprawkę, z tego co wiem.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Oczywiście. Jeszcze pan mecenas. Bardzo proszę, przedstawiciel strony społecznej.

**Pełnomocnik Stowarzyszenia Polskich Rybaków Przybrzeżnych Andrzej Tomaszewski:**

Dziękuję, panie przewodniczący. W rozporządzeniach, o których mówi pan minister, są działania, które są finansowane na poziomie od 75% do 100%. Oczywiście pan poseł może nie do końca dobrze się tutaj określił, ale chodzi nam o to, żeby wydatki, które są zaproponowane na poziomie 75%, były refinansowane dla rybaków na poziomie 95%. To wszystko. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dziękuję. Mam pytanie do pana posła Urbaniaka, czy pan poseł podtrzymuje poprawkę.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Mimo wszystko przegłosujmy. Zobaczmy, co państwo o tym sądzą.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dobrze. Pan mecenas, proszę.

**Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:**

Konrad Nietrzebka. Biuro Legislacyjne.

Mając na uwadze przede wszystkim aspekt legislacyjno-prawny, chcielibyśmy zwrócić uwagę szanownych państwa przed podjęciem decyzji co do rekomendacji poprawki na kwestie stricte legislacyjno-prawne, powtarzam, nie na kwestie merytoryczne, bowiem to nie jest nasza praca. Na samym wstępie swojej wypowiedzi pan minister zaznaczył zasadniczy problem z legislacyjnego punktu widzenia. A mianowicie, szanowni państwo, poprawka jest umiejscowiona w przepisach, które dotyczą zupełnie innych kwestii. W związku z tym aspekt formalny, samo umiejscowienie poprawki budzi wątpliwości natury prawno-legislacyjnej.

W dalszej kolejności mamy także uzasadnione wątpliwości czy zakres poprawki mieści się w materii projektowanej ustawy, bowiem w poprawce mamy chyba ujęty nieco inny aspekt niż ten, który de facto był intencją wnioskodawców w projektowanej ustawie.

W dalszej części chcielibyśmy także zwrócić uwagę, że jeżeli chodzi o rozwiązania, które są proponowane w poprawce, de facto wydaje się, że to nie jest materia ustawowa. Jest to bardziej kwestia tego, co powinno się znaleźć w danych rozporządzeniach. Powinno to być skierowane gdzieś do rozporządzeń, natomiast poprawka jest wątpliwa w kontekście rozwiązań ustawowych. Jak wspomniał pan minister, jest również rozdźwięk pod względem stricte terminologicznym. Tutaj też mogą się pojawić pewne wątpliwości. W związku z tym my ze swojej strony, pomijając oczywiście przesłanki meryto-

ryczne, chcielibyśmy zaznaczyć, że pod względem prawno-legislacyjnym poprawka może budzić uzasadnione wątpliwości. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dziękuję, panie mecenasie.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Czy w takim razie można prosić o głos?

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Proszę, pan poseł wnioskodawca.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Pan mecenas nieco bardziej mnie przekonał niż głos pana ministra. W takim razie myślę, że ewentualnie możemy porozmawiać jeszcze z Senatem o poprawieniu projektu. Wycofuję poprawkę.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

Dziękuję, panie pośle. Stwierdzam, że poprawka została wycofana. Pozostał nam w takim razie wybór posła...

**Poseł Jerzy Materna (PiS):**

Nie ma poprawki. Ustawa jest bez poprawek.

**Przewodniczący poseł Arkadiusz Marchewka (KO):**

To prawda. Przypomnę tylko, skoro nie podejmujemy decyzji w tej sprawie, żeby to zmieniać, że do tej pory sprawozdawcą był pan poseł Szałabawka.

Stwierdzam, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Zamykam posiedzenie. Uprzejmie dziękuję państwu za obecność.